

Sygn. akt II AKz 67/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Duski
Sędziowie:	SSA Jacek Polański (spr.) SSO Krzysztof Sajtyna (del.)
Protokolant:	st. prot. sądowy Konrad Kraszewski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w sprawie

R. O.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 lutego 2013 r. sygn. akt III K 39/13

w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

R. O. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 pkt 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k., tj. o usiłowanie zabójstwa swojej żony i spowodowanie u niej obrażeń ciała, skutkujących rozstrojem jej zdrowia na okres nie przekraczający 7 dni, a także o przestępstwa z art. 190 § 1 k.k., tj. groźby bezprawne pod adresem swojej pasierbicy.

Oskarżony został zatrzymany w dniu 15 listopada 2012 r., a tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Olkuszu z dnia 16 listopada 2012 r. sygn. akt II Kp 426/12 - do dnia 15 lutego 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 5 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie, orzekając na zasadzie art. 344 k.p.k., orzekł o stosowaniu w dalszym ciągu tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego - do dnia 15 maja 2013 roku.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji podkreślił, że zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo, w rozumieniu art. 249 § 1 k.p.k., iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu. Sąd I instancji wskazał, że świadczą o tym m.in. zeznania świadków, a także wyjaśnienia oskarżonego i opinia sądowno – medyczna.

W ocenie Sądu I instancji podstawy stosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania nadal zachowują swą aktualność, tak w części odnoszącej się do potrzeby stosowania go w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania z uwagi na grożącą oskarżonemu surową karę, jak i z uwagi na obawę matactwa z jego strony. Zwrócił uwagę, że groźba wymierzenia oskarżonemu surowej kary, która jest realna, zważywszy na charakter oraz wagę zarzucanego mu przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i inne, będącego zbrodnią, może skłonić go do podejmowania bezprawnych działań zakłócających prawidłowy tok postępowania karnego. Zdaniem Sądu I instancji spełniona jest także przesłanka, o której mowa w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., a to obawa matactwa procesowego, gdyż świadkami, którzy obciążyli oskarżonego na etapie postępowania przygotowawczego są osoby z jego najbliższej rodziny: żona i teść, a zatem oskarżony w razie pobytu na wolności może usiłować wpływać na ich postawę procesową.

Postanowienie powyższe zaskarżył obrońca oskarżonego zarzucając obrazę przepisów postępowania, a to :

- art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k. - poprzez uznanie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą szczególne przesłanki stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, w szczególności zaś istnieje uzasadniona obawa utrudniania przez oskarżonego postępowania, a także istnieje potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania wynikająca z grożącej oskarżonemu surowej kary, co skutkowało niezasadnym zastosowaniem tymczasowego aresztowania;

- art. 251 § 3 k.p.k. - poprzez niewyjaśnienie przyczyn uniemożliwiających zastosowanie innego niż tymczasowe aresztowanie środka zapobiegawczego;

- art. 253 § 1 k.p.k. - poprzez nieuwzględnienie okoliczności uzasadniających uchylenie tymczasowego aresztowania;

- art. 257 § 1 k.p.k. - poprzez nieuwzględnienie możliwości zastosowania innego niż tymczasowe aresztowanie środka zapobiegawczego.

W uzasadnieniu zażalenia obrońca oskarżonego podniósł, że nie istnieje potrzeba zabezpieczenia postępowania przy zastosowaniu izolacyjnego środka zapobiegawczego. Nie przemawia za tym w szczególności przesłanka grożącej surowej kary, gdyż postawa oskarżonego w toku postępowania nie daje podstaw do wyciągania wniosków o możliwości utrudniania przez niego postępowania. Nie tylko bowiem przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, ale złożył także szczegółowe wyjaśnienia. Zaznaczył, że postępowanie wkracza obecnie w etap sądowy, a wszelkie niezbędne dowody zostały przeprowadzone, w związku z czym nie można wskazać działań, poprzez które oskarżony mógłby utrudniać postępowanie. Skarżący zarzucił też, że w niniejszej sprawie długość tymczasowego aresztowania naruszyła artykuł 5 § 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, a Sąd I instancji nie rozważył, czy zasadne jest zastosowanie innego środka zapobiegawczego, czym naruszył art. 257 § 1 k.p.k. i nie wyjaśnił w - pomimo obowiązku wynikającego z art. 251 § 3 k.p.k. - dlaczego nie uznał za wystarczające zastosowanie innych środków zapobiegawczych.

Obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, ewentualnie o jego zmianę poprzez zastosowanie nieizolacyjnego środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji, połączonego z koniecznością stawiennictwa oskarżonego we właściwej jednostce 3 razy w tygodniu oraz zakazem opuszczania kraju.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Obrońca nie zakwestionował tego, że w stosunku do oskarżonego zachodzi ogólna przesłanka stosowania środków zapobiegawczych, o której mowa w art. 249 § 1 k.p.k., to jest istnieje duże prawdopodobieństwo, że dopuścił się on zarzucanego mu czynu, więc nie ma potrzeby prowadzenia w tym zakresie dalszej argumentacji.

Zgodzić się należy z Sądem I instancji, że w sprawie nadal aktualne są szczególne przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania w postaci: grożącej oskarżonemu surowej kary oraz obawy mactwa. Odnosnie tej ostatniej Sąd I instancji trafnie zwrócił uwagę, że świadkami w sprawie są osoby z najbliższej rodziny oskarżonego. W związku z tym możliwość wpływania na treść ich zeznań należy z pewnością uznać za realną. Nic w tej kwestii nie zmienia to, że oskarżony przyznał się, że uderzył nożem żonę, gdyż nie wyklucza to zmiany wyjaśnień co do okoliczności tego zdarzenia (istotnych przecież także np. do ustalenia jego zamiaru) oraz nakłaniania członków rodziny do wsparcia takiej wersji. W tej sytuacji nie można zgodzić się ze skarżącym, że nie istnieje już możliwość mactwa. Nie jest w tym przeszkodą etap, na którym znajduje się postępowanie, skoro oskarżony może jeszcze zmienić swoje wyjaśnienia, a świadkowie zeznania. Na podstawie tej przesłanki (art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k.) środek izolacyjny powinno być zatem stosowany co najmniej do czasu wysłuchania na rozprawie żony oskarżonego oraz jego teścia Z. S..

Nie budzi wątpliwości, że oskarżonemu grozi surowa kara, w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k., bo zarzucono mu m.in. usiłowanie zabójstwa, a więc zbrodnię. Przepis powyższy wprowadza domniemanie, że surowość grożącej kary może motywować zagrożonego nią do podejmowania działań mających na celu utrudnianie postępowania. Nie jest przy tym rzeczą Sądu wskazywać, na czym takie działania miałyby polegać, niemniej jednak nie jest tak, jak sugeruje obrońca, iż oskarżony nie ma możliwości utrudniania postępowania, skoro mógłby, w razie uchylecia aresztu np. wpływać na świadków, czy unikać stawiennictwa przed sądem. Okoliczność, że do tej pory nie utrudniał w taki sposób postępowania, nie podważa przedmiotowej przesłanki, choćby dlatego, że z uwagi na stosowane względem niego tymczasowe aresztowanie, nie miał takiej możliwości. Dodać zresztą należy, że oskarżonemu zarzucono także stosowanie gróźb karalny, a przecież i poprzez ich użycie mógłby on wpływać na świadków.

Z tych powodów dalsze tymczasowe aresztowanie oskarżonego jest niezbędnym. Wykazanie istnienia przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k. zwalnia z obowiązku uzasadniania, dlaczego nie zastosowano środków zapobiegawczych łagodniejszego rodzaju (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 stycznia 2012 r. sygn. akt II AKz 13/12, LEX nr 1108802). Skoro bowiem z uwagi na grożącą surową karę konieczne jest zastosowanie tymczasowego aresztowania, to tym samym oczywiste jest, że nie ma potrzeby wskazywania innych okoliczności, które dodatkowo uzasadniają to, że nie jest możliwe poprzestanie na środkach wolnościowych. Nie są zatem trafne zarzuty naruszenia art. 257 § 1 k.p.k., 253 § 1 k.p.k. oraz 251 § 3 k.p.k. Odnosząc się do tego ostatniego zauważyć trzeba, że skoro Sąd I instancji wskazał na konkretne działania, przez które oskarżony mógłby utrudniać postępowanie oraz wykazał istnienie przesłanek z art. 258 § 2 k.p.k., to tym samym de facto wyjaśnił, dlaczego nie uznał za wystarczające poprzestanie na wolnościowych środkach zapobiegawczych.

W żadnym razie nie można zgodzić się z głośnym stanowiskiem obrońcy, że długość okresu stosowania tymczasowego aresztowania w niniejszej sprawie naruszyła artykuł 5 § 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Oskarżony jest tymczasowo aresztowany od połowy listopada 2012 r. Do chwili wydania zaskarżonego postanowienia trwało więc ono krócej niż 3 miesiące, tj. termin, o którym mowa w art. 263 § 1 k.p.k.

Okres, na który Sąd I instancji przedłużył stosowanie tego środka, jest uzasadniony zaplanowanymi terminami rozpraw w dniach 13 marca i 10 kwietnia 2013 r. (k. 39). Zaplanowanie już dwóch terminów rozpraw oznacza, że Sąd I instancji dobrze wykorzysta okres, na który przedłużono tymczasowe aresztowanie oraz że realnie zabezpieczy ono postępowanie.

Brak jest podstaw do odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania na podstawie art. 259 § 1 k.p.k. Zresztą skarżący nie podniósł w tym zakresie żadnych zarzutów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.